

Zomhaj Bóh!

Cíklo 24.
13. junija.

Létnik 7.
1897.

Szerbiske níjedželske lopjenka.

Wudawaju šo kóždu šobotu w Szmolerjez knihicžiščežerni w Budyschinje a šu tam dostač ſa ſchtwórlětnu pschedplatu 40 np.

Szwiedžen šwjateje Trojizy.

2 Kor. 13, 13.

Ta hnada nasheho knjesa Jefom Chrysta a ta luboſez Boža a tón doſtatk ſhwjateho Ducha budž ſ wami wſchitki.

Trojenicžkeho Boha jowle Pawoł prožy, ſo by jemu jeho woſhadu žohnował a jej ſ wutrobu pscheje, ſo by wot Boha tajkele žohnowanje doſtała. Wón ſ tym poſkujuje na býče a ſkutkowanje trojenicžkeho Boha.

Bóh je trojenicžki, to je to prénje, ſhtož ſ tuteho ſłowa naukuñjemy. Tudy ſmy paſ psched wulke potajnſtwo ſtajeni. Saměrnje, ſkerje móhli morjo wuczerpacž hacž Bože býče wuſlédžicž. Haj Bóh je kaž hľuboke morjo. Čim bóle ſo prožujemy, ſo je Bože potajnſtwo kaž bjes-konežna hľubina. Nam nicžo druhe wysche njewostanje hacž ſo modlo wuſnačž: Wón je tón ſbóžny a ſam mózny, tón kral wſchitkých kralow a knjes wſchitkých knjesow, kiž ſam ma nježmjerinoſež a bydli w ſwětle, do kotrehož nictó ſtupicž njemož; kotrehož žadyn wot člowiekow widžał njeje ani widžecž njemož. Nam nicžo ſbytkne njewostanje hacž ſhwjatemu piſmu wěriež, kotrež nam Boha jako trojenicžkeho ſjewi. Haj Bóh je trojenicžki, to je wuſnačež zykleho ſhwjateho piſma. Hijo Jefajaž ſlyſhi jandželov psched Božim ſtolom ſpěvacž: Sſwiaty, ſwiaty, ſwiaty je Bóh tón knjes zebaot, wſchitka ſemja je jeho čescze połna. Taſo bu Jefuš w Jordanje kſchčeny, wotewrichu ſo nježježa nad nim a hloš džesche: To je tón ſamý mój luby ſyn, nad kótrymž ja dobre ſpodobanje

mam. Majjažniſche ſłowo paſ wo ſhwjatej Trojizy je Jefuš ſam wuprajil w poſledním roſrěcžowanju ſe ſwojimi wucžomnikami psched ſwojim k nježju ſtpiežom: Měi je data wſchitka móz w nježježach a na ſemi. Teho dla džieže a wucžče wſchitkých pohanow a kſchčicže jich w tym mjenje teho Wótza a teho Szyna a teho ſhwjateho Ducha. Wot tuteho cžaža ſem je ſhwjata Boža Trojiza wopschijecze wſchitkeho předowanja japoschtołow a kſchecžijanskeje wěry. Šbožni ſu cži, kiž njevidža a wſchaf wěra. My hladaný něk psches ſchpihel w potajnym ſłowie, tehdy paſ wot woblicža k woblicžu. Něk ja poſnuju po kruchu, tehdy paſ budu dopójnacž kaž tež ja dopójnath ſym.

Hacž paſ je runje woprawdžite býče ſhwjateje Trojizy nam potajne, je tola jejne ſkutkowanje zyłe ſjawne. Japoschtoł pscheje ſwojim lubym woſhadnym Jefušowu hnadu, Božu luboſez a doſtatk teho ſhwjateho Ducha. To ſu najwjetſche dary, kotrež dostač móžemy a kotrež ſu nasheho duchowneho běženja hódne. Boža luboſez je žórlo wſcheho žohnowanja. Wona naž ſežiwi, naſche duſche napjelni ſ wježelosću, naž wodži po ſwojej radže a wſchitke naſche ſylsy ſetrěje. Tuta luboſez Boža je tež na hrěchnym člowieſtwje ſo ſmilila a ſwojeho jenicžkeho narodženeho ſyna na ſemju poſlala, ſo by wón ſwiaſki hrěcha roſtorhal a kraleſtwo měra ſaložil. A Jefuš je tutu wolu Božej ſuboſeže dopjelnil psches ſwoju poſluſhnoſež hacž do ſmjereče na kſchizu. Wón je nam Božu hnadu dobył a teho dla je tuta hnada tež jeho hnada. Bjes tuteje hnady dýrbjeli my ſwoje žive dny psched Božim hněvom tſchepotacž;

nětko pak ſym Bože džeczi, kotrež nježo dželicz njemóže wot luboſeže Božeje. O prázdnym ſo wo tutu hnadu ſe wſchej khutnoſežu. Wſchako tak ezečka wěz njeje ju dozpicz. Wſchako naž Boži duch do wſcheje wěrnoſeže wodži; wſchako jeho mózne ſtukowanje na naſchich wutrobach ſacžuwamy, tak hufco hacž ſ mutnosczu na Bože ſłowo poſluchamy. My widzimy, trojeniczi Bóh je žorlo wſcheho wopravdžiteho ſboža. Spěwajmy teho dla na dženžniſchim dnju ſ khwaſenjom a ſ džakowanjom:

Budź khwalba Bohu Wotzemi,
Ssynu a ſwiatom' Duchowi;
Ta zyla ſwjata Trojiza
Budź do wěcznoſeže khwale! Hamjen!

Handrik Małachanski.

Pſchekupz a ryczer.

(Poſraczowanje.)

Draždžanszny měſcezenjo běchu ſ nowa we wulfich staroſežach. Woſebje w Draždžanach na narañſchej ſtronje Lobia bojachu ſo wobydlerjo džinich wójnskich czrjódow; na tamnej ſtronje Lobia běſche město kryte pſches ſylnie a wyſkope ſamjentne naſypny, pſches krute wěze a baſtioni, na tutej ſtronje pak běchu jenož hrjebie a pjerſchežowe naſypny ſ palížadami. Jeſi ſo ſo nje-pſcheczel ſe ſylnymi czrjódami naſali, kaž bě tak kaž nimale wěſte, a mějeſche-li wón nadběhovanſke rěble a druhe nadběhovanſke naprawy, potom běſche lóhzy dojež móžno, ſo naſypny město njeſchkitowachu. Wobydlerjam drje běſche móžno, ſo ſo potom hřebeze na tamny brjoh Lobia wukhowachu, ale wſche ſwoje ſublo tola ſhubichu. Kaf pak, je-li býchu ſo njeſcheljo njenadžujzny naſali?

Najwjažy staroſežow a ſtracha mějachu Hawſchtinszy minicha na Klóſchtrſkej wulizy a mnicham a popam — ſo wě — ſeňdež ſo potom najhórje, dokelž běchu ſo hřebeza na nich naſbóle roſnemdrili; wſchako běchu woni wina, ſo běchu Hřeza w Koſtinzech czwilowali a ſpasili. Teho dla donjeſechu minicha wſchitke ſwoje ſublo, ſzleborne kſchize, zyrlwinſke khorhowje, pergamenty a ſchtož mějachu hewaſ hřebeze drohotneho w klóſchtrje na druhu ſtronu Lobia. Tež lekar Wjek a jeho mandželska Marja donjeſechtaj ſwoje najdrohotniſche wězny do Arnoldež doma na tamnu ſtronu Lobia. Tak ežinachu nimale wſchitz, fotrychž běſche Bóh ſe ſeňſki ſublami požohnował.

Na naſypach pak ſtejachu wo dnjo a w nožy ſtražniſy a ſakachu, hacž ſo njeſcheczel njeſokaze. Dich ſicžba pak běſche jara ſnadna; teho dla ſtejupachu ſo rjemjeſlnizy ſ nim, ſo býchu pomhali město wobſtrážez a ſakitacž. Zane rjemjeſlo ſo njeſkomdžeshe, hdyz běſche na tym, ſublo a ſinjenje, mandželsku a džeczi jaſitowacž pſchecziwo ſurowemu njeſcheczeſej. Tak dha běchu rjemjeſla wobſamkle, ſo ſo ſzdy ſobustaw wobróni a ſo ſo nastaji, je-li by nuſa pſchijchla. Na róžku Miſchnjanſkeje haſy ſhromadžichu ſo kowarjo a ſamkarjo, pſchi klóſchtrſkej haſy kramzy, ſchewzy a blidarjo, na torhoschezu wſchitzu druhu. Najlepje wobronjeni běchu kowarjo a ſamkarjo; woni mějachu ſeleſne klobuki, ſeleſne koſchle a ſylnie profi; druhu pak běchu ſdžela ſ hlebijemi a profami, ſ džela ſ težakom a rucžnym profom wobronjeni. Na naſypach běchu ſa palížadami wulke ſepje ſmólnych wěnزوw naſorſtowane, ſo býchu ſakitarjo je ſapasili a je ſ injetazymy naſrawami ſehliwe na nadběhovarjow mjetali. Runje tak běchu wſchudžom dolhe ſerdze ſ wótrymi ſeleſnymi kónzami pſchihotowali, ſo býchu njeſcheczelow, ſo na naſypu dobywazych abo jich nadběhovanſke rěble ſ nimi dele do hrjebie ſeſtorkali. Draždžanska rada na lewej ſtronje Lobia pſchi moſtowych wrotach „kózku“ poſtaji, ſo by ſo mőp ſeſtacž mohl. Eži na druhéj ſtronje Lobia to ſa prawe njenějachu, ſo by bôle po pſcheczelſtu wýlo, hdz býchu jich bratſja ſ tamneho brjoha, fotſiž běchu ſa wyſkimi, ſtrummi murjemi derje wukhowani, jim radſcho něſhto ſtow měſcezenow na pomož požlali. Tola do teho njechachu eži tamni ſwolicež, a teho dla dobre pſcheczelſtu mjes woběmaj měſtomaj trochu woliwkn. Tola eži na prawym brjohu njenějachu ſo ſi tými na lewym brjohu zyle roſkoricž, dokelž móžachu ſo, je-li

by pocžalo hörje dyžli ſlě byež, pſches mójt w druhim dželu měſta hřebeze wukhowacž.

A kaž w Draždžanach, tak bojachu ſo wſchudže w Sakſej a w ſužodnej Lužicy ſurowych njeſcheczelow; nježo nje-wukhowa ſo jim, khiba tak krute a wyſkope murje, jako mějachu je Draždžanu na lewym brjohu Lobia. Najzlawniſchich rycerjow běſche ſimjercz dohwatala na ežejſkej ſemi; ſchtó by ſebi ſwaziež ſmél, ſo džiwje walazym ſolmam na dalokim ſcheroſkim polu na-pſchecziwo ſtupicž?

Hřebeze běchu wžy a měſta ſpalene wot požlednijeje hřyptſkeje wójny, a hdzež běchu pſlne ruſi wotpalene ſtatoſi ſ nowa natwarile, tam ſo hijo ſažo ſ nowa paleſche a rubjeſche. Džiwje, kaž torhaza rěka, njenadžujzny a khetsje naſalichu ſo Hřyptſke czrjódy do naſchich ſrajinow. Krej a woheń woſnamjenjeſtej jich pucze; roſpadanki a popjež ſawostajichu tam, hdzež běchu czahnykle. Tak ſtaji Hřypta wſchón ſraj do njeméra, tak běſche wón prut w ruzh Božeſ, ſo kotrejz ſudzi ſchwikſe, kaž běſche něhdyn wbohich ſudzi ſ džiwimi ſunam poſchwikaſ.

* * *

Běſche tužny wjeczor, a njebojo pocža ſo ſamrōčecž ſ nje-wjedrom. Po dalofej holi njehibu ſo ani liſežiežko.

Bratr Míklawſch ſtejeſe pſched ſwojim ſamotnym domežkom a hlaſaſche na mrózzele. Potom naſtaji ſo, ſo by hacž na drohu dýſchol, tola býrny ſo ſažo wrózci a ſylny ſo na ſawku pſched durjemi. Schtwórež hodžinu drje tam běſche poſzedžał, duž poſvěhny wón ſedžblivje ſwoju hlowu a poſluchaſche. Někajki bluki ſopot, kaž býchu ezečke woſy po dróſy jèle a kaž by wulka czrjóda ludu po dróſy czahnyla, klinečeſche ſ daloka hacž ſ jeho wuchu.

Hacž ſu to Hřycea, fotſiž po dróſy czahnu? pomhyſli wón ſebi a poſtaný, ſo by hacž na ležnu proſdrujenízu dýſchol, fotraž běſche mjes jeho domežkom a drohu. ſopot ſo bližesche; to nje-móžesche nichto druhu býz, khiba njeſcheczel. Pomalku wrózci ſo ſamotnik ſažo ſ ſwojemu domežkej, wſa ſwoj ſij a poſlakny ſo pſched kſchijzom, ſo by ſo ſ Bohu modlit a jeho proſbyl, ſo by wón byl ſe ſchkitom a wukhowanku wſchitkim, fotſiž ſu w miſy a týſchnoſeži.

Mjes tym běſche nôz ſwoje knieſtvo naſtupila, a mrózzele běchu nimale tak niſko, ſo ſo ſchtomowych wjerſchow dótkachu, kaž býchu chzykle ſe ſwojej ezeču wſcho roſlemicž a poſduſhycz.

Teho pſchiblizi ſo njeſcheczel. Vjeſe wſcheje ſtaroſeže, a nježivajo na wichor a njeſhodro pſchiblizachu ſo něhdze dwazyczo mužojo, ſa nimi jědzechu woſy, a wołaſza a ſopot klinečeſche po holi, ſo ſo ſdasche, kaž by ežemna hola na jene dobo woživila. Prěni ſastachu; eži ſa nimi dyrbjachu tež ſastacž a tak dha ſasta ſylny ežah hacž do požlednjeho wojmidla.

„Hejda, Wazlawje, ſda ſo, ſo je tamle někajka khežka!“ ſawoła prěni a poſkaſa na Míklawſhowny domežk.

„Pohladajmy!“ ſawołačhu druhu, ſeleſne zyph ſ ramjenow wſawſhi. „Schto pak dale budže, hacž někajke proſdne hnědo?“

Stath ſtejeſe bratr Míklawſch, ſ kſchijzkom w ruzh džeržo pod drjewjanym kſchijzom, hdz ſ preni pſched domežk dýndžechu.

Ša prěni woſomik woſtachu jako ſproſtnejeni ſtejo pſched dostojeſnej, wyſkope poſtawu tehole ſtarza, domiž jedym ſ nich ſo poſchijzowajo njeſawoła: „Lěžne ſcherjenje! ležny duch!“

Tola hijo na druhu woſomik pſchijſtupi druhu ſo ſmějo a woſajo: „Ha, ſchto tež to do ležneho ſcherjenja abo ducha? Kwiežak to je! mnich! Pójče jenož ſem, pójče jenož! Kwiežak!“

Duž pſchiběžachu druhu, a hřebeze wjaz ſ nich, a ja njeđolho běſche ſamotnika ſyla ežrjóda wobſtupila. Hroſne rěče ſo tu rěčachu; pjasče tyſachu jemu do mjeswocža; tola ežich a ſměry woſta ſchědžinu Míklawſch ſtejo kaž ſkala w ſolmijazym morju. Škonežne ſeňdež ſo tež Hanuſch, naſeđowat tejele ežrjódy, a pſchijſtupi ſ Míklawſch, pſchi kſchijz ſtejazemu.

(Poſraczowanje.)

Pſcheczelhanje a wuczehnjenje evangeliſkých w Zillerskej dolinje 1837.

Bjes Salzburgom a Inſbrukom leži něhdze 5 mil dolha dolina, pſches fotruž rěka Ziller běži. Dokelž tamniſchi wobydlerjo, poſla fotrychž ſ wjetſha biblija wot nana na ſyna pſchiňdze, žadanje po evangeliſkej Božeſ ſlužbu ſacžuchu, ežinichu w lecze 1820 ſ temu muſne ſakonjke fročzele. Wonu ſo poſla ſwojich měſchmitow ſi 6 tydženjekemu roſwuczeowanju ſamolwicchu, do kotrehož dyrbí ſo

w Awstrijskej kóždy katholíski, kotrejž chze k evangelijskej wérje psche-
stupicž, podacž. Bjes nimi běsche tež Bartolomej Heim. W hwojej
mlodošči wón pola bohatého bura žlužesche a wjele w bibliji
čítasche. Posdžischo tež hischeče Lutherowý katechismus dosta, kaž
tež Augsburgske wérwujsnacze. Duž dónidže bóršy k číječzíshemu
pójnaču a tež hwojim pscheczelam wo tej drohej parli, kotrež
běsche namakał, powjedacze. Druhi rětasche Jan Fleidl, kotrejž
běsche wot hwojeho 98 lét stareho džeda evangelszy wocžehnjeny.
Měschnikam próštwa tuthch ludzi njenadžujzj njepschindž; pschetož
woni hžo s džela se spowjedze wjedžachu, so tamni w bibliji
čítachu a do katholíseje zyrkwej njehodžachu. Někotsi pospýtachu,
jich jažo wobrocziež; tola tamni raſnje wuprajichu, so njewotstupja
ani k prawizy ani k lewizy. Pschezv wjazhy pschikhadžachu a
skóněžnje bě jich telko, so mějachu měschniz hwoje wobmýšlenje
a woni rošwuczenje sapowjedžihu. Ta wěz so wjehnočci k roš-
žudženju pschepoda, kotrež
pak so 5 lét s tej wězu dlě-
jesche. To pak njemóžesche
skutkej Božemu žadžewacž.
Licžba evangelijskich pschi-
bjeraſche a w lécze 1832
běsche jich hžo 240, swjeticha
pastyrjow, rjemježníkom a
ratarjow. W léczu teho
léta khězor Franz do Throl-
skeje pschindž. Evangelszy
s Zillerskeje dolinu pójłachu
Jana Fleidla, Bartholomeja
Heima a Kryſtiana Brufera
jako wotpóžlaných k njemu
do Žusbruka. Khězor jich
pscheczelniwe pschija a jich
jažo s tymi žlowami wot
so pscheczi: „Ja chzu hladacž,
schtu so sa waž čziniež da.“
Napóžledku jemu próštwa
pschepodachu, so by so jimi
dowolilo, evangelsku filialni
wožadu ſałolicž, do kotrejž
by kóžde lěto někotre raſy
evangelski duchowny pschi-
khadžak. Wožrjedž lěta 1834
dostachu wonitón rošžud:
„jich próštwa so jím do-
wolicž njemóže; je-li so pak
chzedža s katholíseje zyrkwej
pscheczelnicž, dyrbja so do
druheje krajinu pschekydlicž.
hdžež ſu hžo evangelske
wožady.“ Dokelž pak běchu
tam tež wschelatim psche-
czejhanjam wustajeni, so
jím to njechaſche a woni
so rošžudžihu ſebi druhu
kraj pytacž. Někotsi ſebi
z temu paž žadachu; woni
jón njedojoſtachu. Woni ſo
na wschelake waſchnje pod-
čiſežowachu, so bych u wot hwojeho evangelskeho wuſnacza
puschecžili. Žich džecži buchu psched katholískimi knótrami a w ka-
tholískich zyrkwejach ſchecženi a dyrbjachu do katholískich ſchulow
thodžiež. Semřecži buchu ſwonkach pohrjebniſcheža Jahrjebani.
Pschi tym wchém jich hischeče 122 druhich se hwojim evangelskim
wuſnacžom ſjawnje wustupi. Měrza 1837 so jím skóněžnje pschi-
kaſa, so maja kraj wopuschecž. Schthri měšazy so jím wostaji,
so bych u hwoje naležnoſeže ſriadowali a tón čaž so jím potom
hač do 11. septembra podlěžchi. Woni Jana Fleidla jako wot
pójłanego do wukraja pójłachu, so by so rošhladował, hdže móhli
wukhowanie namakač. Fleidl k kralej Vjedrichej Wylemej III. do
Barlina jědžesche, jemu próštwa pschepoda a móžesche so hžo
6. junija s wježelej powjescžu domoj vróčicž. Král jim hwoje
fublo Erdmansdorf w Schlesynskej pschepokasa. Tam woni, wschelake
wobczežnoſeže pucžowanja pschekrawschi, pschindžechu. Pschecžne
powitanje, kotrež so jím wschudžom, hdžež psches evangelske krajinu

czehnichu, dosta, jich hischeče hóle w jich wérje požylni. Na tymle
kuble ſo w dwěmaj kolonijomaj ſažydlích, kotrejž ſo po kralowej
pschikaſni ſkreni a delni Zillerski dol mjenowachu. Tsecža kolonia
ſo we wožadže Seydorf, kotrež daloko wot Erdmansdorfa njeleži,
ſažydlí a rěka horný Zillerski dol. Prěnja kolonia mějeſche 202,
druha 62 a tsecža 59 duſchow.

Tute wožady ſo bjes wokolnymi evangelskimi wožadami
rjenje woſnamjenjuja a ſu hwojemu wuſnacžu, kotrehož dla
dyrbjachu wótzny kraj wopuschecž, k čeſcži. Wone ſu džeržale,
ſchtuž je Fleidl w hwojim a hwojich wěrbratrow mjenje w džaknym
pižmje s meje 1837 ſlubil: „My chzemý ſicžbu waschich hódnych
a dobrých poddanow powyschicž. A w historiji budžemy jako
trajazh pomin ſa to ſtejcz, ſo to mjeſbože hdž wone pódla
žmilenja bydli, pola hnádneho pruskeho krala wſchitkón čaž wu-
khowanje namaka.“

„Sofy, muhamedanzy studowazh wědomoſcžow.“

Wschelake s bliſka a s daloka.

5. junija ſwjecžesche knies farař Mróſak w Hrodžiſchežu ſwoj
25 létnej ſaſtojnſki jubilej. Na tutym dnu ſo rjenje ſjewi, kajki
ſwjaſt ſuboſeže wožadu s jejnym duſchowpastyrjom wjasa. Hdžo
w raňschej hodžinje ſo jemu poſtrow ſuboſnymi ſyfkami ſerbiskeho
a němiskeho khěrluſcha dosta. Pschecžlo s jeho wožady, kotsiž
jeho lubemu domej bliſko ſteja, w 9 hodž. rano pschindžechu, ſo
bych u jubilarej rtiſe hwoje ſbožopſchecža wuprajili a jemu rjane
darý pschepodachu. W 10 hodž. ſeñdže ſo zyrkwiſke prjódſtejer-
ſtwo pod wodženjom ſobukollatora generała Krawža s Draždžan.
We wutrobnych žlowach woni wuprají, kaf zyla wožada hwojeho
ſwérneho duſchowpastyrja ſubuje a čeſcži a jako ſnamjo džakow-
noſeže wukherne wukladowanje noweho ſakonja w 18 ſwjaſtach a
kražm ſloth čažnik pschepoda. Knies zyrkwiſki prjódſtejer Krawž
s Hrodžiſcheža w ſerbiskej rěči jubilara poſtrowi. Knježa wucžerjo
w 11 hodžinach hwoje ſbožopſchecže wuprajichu a jako dar rjany

regulator pschinježechu. Dokelž běsche jubilejski džen řunje ſobota do ſwiatkow, nijemózachu ſaſtojnſzy bratſja na tutym dnju do lubeho Hrodžiſčanského farſkeho doma pſchinę, ſo bych u ſwojeho ſwérneho ſaſtojnſkeho bratra ſe ſwojim pſchecžom poſtrowili. Duž běsche ſo ſrjeda po ſwiatkach k temu poſtajila. Rjana licžba ſerbſkých duchownych běsche pſchichla. Knjeg farar D. Smišh na ſaložku ſlowa bibliſkeho pucznika, na tón džen poſtajeneho, w hniſazej rěči jubilara jako ſwérneho ſobuſtawa ſerbſkeje konferenzji ſtroujeſche. Rjana votivna taſla ſi khrluſhom knjega fararja Waltaria a rjane knihi „Se ſlubjeneho kraja“ wot Betlehemſkeho duchownego ſpižane a „Živjenje naſchego ſbōžnifowe“ a „Naſcha wéra“ wot Weitbrechta běchu dari ſerbſkeje konferenzji. Svođopſchejazy khrluſch tudy podam:

To je tón džen, kž knjeg nam cžinil je,
Sso ſraduj we nim moja duſcha zylá!
To je tón džen, na kotrejž wježele
Sso k tebi ſeúdze, bratſje, bratrow ſyła.
To je tón džen, hdžez twoja wutroba,
Twój dom a wožada ſwój khrluſch hraje,
So pomož knjegowa a dobrata
Nad tobū wulka bě a wěčnje traje!

Dženž twoja džafna duſcha ſpomina
Na džejca ſón a horze požadanje:
„Mój Božo, ſpožez mi twoja dobrata
We twojej zyrki ſwiate ſtukowanje!“
A kaž knjeg pō diwu wupóžla pſches kraj
Na Božo polo wucžomnikow ſyłu,
Tak džeschtaj tež wój lubaj bratraj dwaj
We Jeſužowym mjenje k ſwiatom' dželu.

A dženža je lět pječ a dwazyczi
We ſaſtojnſtwje ſo tebi dopjelmo, —
Tu twój pucz hladki bě a jažniſhi,
Tam je ſo njebojo ſi mrbczelemi krylo.
Naſch knjeg je ſwérny woſtał pſchi tebi
Na horje Taborje a w czémnym dole,
A ty we wježelu a ſrudnoſci
Bě ſwérny rólnik knjegowej role.

Lět pječ a dwazyczi! Tak inohi dar
Ssy w tychle luſtrach ſwiojom' ſudej daril,
Ty wajchtař Zijonſki a wojoval,
Kž Božu ſwiatniſu ſy ſwérnu twariš.
Po Božu ſy ty ſbudžil ſwiaty hłód,
A twoja harfa je nam ſaſpewala
Na wjſchſkim hrodžiſčezu, ſo twjerdy hród
Te naſch Bož ſam, brón dobra, ſylna ſkaſa!

Duž wježel ſo, ty luby, tutob' dnja,
Wjmi naſche pſchecža, naſche poſtrowjenje.
Hlaj, ſi twojej ſwjecži naſcha wutroba
Cže žohnujo we Jeſužowym mjenje.
Sso wježelmy, ſo dženž wěnž jubjelſki
We blyſchežu ſlěbornym ſo tebi wiſe
A proſhmy ſwérnu, ſo naikražniſhi
Wěnž ſlotu jumu twoju hlowu kryje!

Naſch Božo, twoji ſwérni ſi wježelom
Džak tebi ſpewamy ſa tuto ranje,
Sa naſchob' bratra ſaſtojnſtwo a dom
Sczel twojej' hnady poſtrowjenje.
Spožez wježly wužym, krafne žně jom' daj,
Sso na nim, pſches njoh' pſchekrafni twoja rada,
Spožez jemu ſvožo tu a tam twój raj,
S nim budž twój mér a Jeſužowa hnada!

Knjeg primarius Wjazka ſi Budyschina w mjenje niemſkeje konferenzji w Budyschinje predaſte knihi wot ſewandta „Jeno pſches wéra“ pſchepoda. Pſchi ſwiedženſkej hoſčinje blyſchachym rjane ſlowa, kotrež wo tym ſwedežachu, tak je jubilar ſubowaný a čeſczený w ſwojeho wožadže a wot ſwojich ſaſtojnſkich bratrow. Swoje wutrobné čuzča džakownoſce ſe běsche knjeg jubilar ſwojeho

lubej wožadže w ſwiatkowym pređowanju wuprajil, ſi jenym haluelija ſo Bohu džakujo ſa jeho hnadne wodženje hacž dotal, ſi jenym kyrie elehon a hoſianna Bohu ſubemu knjegi pſchichod porucžuju. A tak wuſlincži tež naſche pſchecže: Boh tón knjeg žohnuj ſe ſwojeho miłoſću jeho dale, ſo by jeho wožada hiſheze dolhe lěta plody jeho žohnowanego ſtukowanja žnecž mohla. Tón knjeg wožadž jemu wježele w domje a wožadže!

— S wutrobnym ſarowaniem ſteji naſch ſerbſki lud pſchi rowje knjega fararja em. Domachki, kotrež je 2. džen ſwiatkow wuſlincž. Wón běsche dohleſtny redaktor naſchego miſioniskeho pöbla. Taſo ſwérny ſſerb je wón w ſwérnej luboſczi ſtukował ſa ſwój lud hacž do wježora ſwiatenja. Taſo pſchecžela, sprawna, ponížna duſcha běsche wón ſubowaný wote wſchitſkih, kž jeho ſmajachu.

Troſcht ſylnieje wěry.

To běsche džen 17. januara w lěcze 1740, jako jena lódž pſches naſječornio-indiſke wody jědžesche. Na tej ſamej běſchtaj ſi Herrnhutſkeje bratrowſteje gmejný dwaj miſionaraj, Feder a Israeł. Wichor naſta a lódž wo wótru ſkalu w morju wrježný, tak ſo ſo ta ſama roſlama. Wodžer lódze a jeho lódžnizy (matroſojo) ſo do čožma wuſlowachu. Wobeju miſionarow pak ſi někotrymi čožmymi na roſlamanej lódži woſtajichu. Delka pſchi tej ſkale w morju ſamjenje ležachu, jedyn wot druhoho krožel ſdaleň, hacž k bliſkej ſupje ſkrop. Po tutych chyzſke miſionar Feder bliſku ſupu dožahmęž. Alle žolmy jeho ſobu torhnychu a mjes ſkalami roſbichu. Hiſheze ras miſionar Israeł ſwojeho po džiwim morju pluwazeho towarſcha woſlada a jeho ſ tými ſlowami požohnowa: „Gžehn, luby bratſje, ſi měrom!“ Potom ſchumjaze žolmy na pſchecžo čežlo prječ wſachu. — Wutroba miſionara bě ſpodžiwnje ſi býjſkim troſchtom napjeliſena, tak ſo mōžesche na ſwojeho ſkale ſrijedža žolmazeho a ſchumjazeho morja we woblicžu ſmjerče ſtroſhnyh khrluſch ſpewacž.

Bóřy na to ſo tež jeho druhý towarſchojo tepichu. Jenož jeniekfi čožmym pſchi nim woſta. Popołdnju tamneho 17. januara buſchtaj wonaj dwaj požlednzej wot woſydléri tamneje ſupu wumoženaj, na to waſchnje, ſo jimaj poſtronki pſchicžiſnyhku a wonaj ſi tými pſches morjo na ſupu čožahnęž daſchtaj. Taſo ſo poſdžiſko miſionara Federa praschachu: „Kak bě tebi na ſkale, jako wichor ſchumjeschke a morjo žolmiesche a ſmjerč wěſta pſched wocžomaj, cži woſolo wutroby, jako ſo wſchitko tepeſte?“, wón wotmolwi: „moja wutroba mějeſche wulki troſcht; wulofowaný ſchpruch na tutón džen (Herrnhutſkeje gmejný) běſche mi zyle jažny: Kak rjenje ſwecži ſernicžka!“ Šlejče, to je troſcht ſylnieje wěry!

H.

Neschtó k roſpominanju.

Wojwoda Arnoſcht Gothaſki ležesche na ſwojim ſmjernym ſožu. Požledna hodžina ſo bližesche. To ſlowo: „Taſo je Boh tón ſwét ſubował, ſo wón ſwojeho jeniekfonarodženego ſyna dał je, ſo bych u wſchitzu, kž do njeho wěrja, ſhubjeni njebyli, ale to wěczne ſwiatenje měli“, běſche w jeho wutrobje a w jeho wopomnječzu. Duž wón tým, kotsiž woſolo jeho ſoža ſtejachu, pſchimola: „Tónle ſchpruch nochzyl ja ſa týžaz ſwětow dacž.“

* * *

Taſo bu Ludwik XII. franzowſki kral, da ſebi wón tych naſpjacž, kotsiž běchu prjedy jeho njeſchecželjo byli a ſežni pſched kózde mjeno kſchiz. Taſo tuči to ſhoniču, ſo woni wulzy jara naſtróžichu, ſo bojo, ſo budže ſo kral na nich wječicž. Taſo kral to ſhyschesche, da wón wſchitſkih k ſebi ſkaſacž a praji: „Budžeze dobreje nadžije, tón kſchiz ſym ja prjedy waſtich mjenow ſtaſiž k dopomijeczu na kſchiz Khrystužowý a na to ſlowo, kotrež wón ſi kſchiza dele rěčesche: „Wótcze! wodaj jim, pſchetož woni njeſwjedža, ſchto ežinja.“

„Pomhaj Boh“ njeje jenož polo knjegow duchownych, ale tež we wſchěch pſchedawarňach „Šſerb. Nowin“ na wſach a w Budyschinje dostač. Ma ſchtwórcz lěta placži wón 40 np., jenotliwe čiſtla ſo po 4 np. pſchedawaju.